

tificatam, quod pro Ecclesie emolumento et ope usque ad finem mundi perseveratura sit. Sannig, h. t. cap. III, n. 1: Wadingus, Sedul. et ordinis Chronica. (ADNOTATIO II.)

§ III.

DE RECIPIENDIS AD RELIGIONEM: ITEM DE NOVITIIS, EORUMQUE MAGISTRO, ET ANNO NOVITIATUS.

68. *Non quivis ad religionem recipi potest, sed requiritur. I. Certa aetas.* — Quæritur I. An quilibet religionem ingredi, et in eam recipi possit? Resp. I. Non quivis, sed illi tantum religionem ingredi, et in eam ad novitium recipi possunt, qui requisitas a jure qualitates habent, et defectibus a jure impediendis carent. Unanimis, ac certa. Patebitque inductione, qua requisitas a jure qualitates, et defectus jure impediens ingressum recensebimus. I. Requiritur certa aetas pubertatis nempe Sylvester *Religio*. 5. q. 1; Hyacinth. Donatus, tom. II, quæst. 7, n. 1; Pirhing, h. t. n. 27; Pelliz. tr. II, cap. I, n. 4, et communis aliorum, claris juribus c. *Ad nostram*. 8. et c. *Cum virum*. 12. h. t. juncto can. 1 et 2. cau. 20. q. 2. Ratio est, quia hac ætate primum discretio rationis, libertas arbitrii, et vires adveniunt ad austeritatem religionis probandum, præsertim vero, an etiam continentiam servare quis valeat, quod ante pubertatis annos satis experiri nemo potest. Nec obstat concilium Tridentinum, sess. 25. *de Regul.* cap. xv. requirens ad validam professionem annum decimum sextum completum, quia per hoc non prohibet, quin annus novitatus citius inchoari, et compleri possit; sed tantum ne ante illam ætatem emittatur professio. Pariter non obstat idem concilium, eadem sess. cap. xvi. statuens, ut expleto anno novitatus novitius aut statim ad professionem admittatur, aut statim et monasterio rejiciatur; quia intelligenda est illa dispositio Tridentini, nisi justa subsit causa professionem differendi, prout declaravit sacra Congregatio concilii, et cum aliis bene observat Pirhing, loc. cit. n. 27. Juxta statuta tamen nostra generalia cap. II. § 1. debet recipiendus esse ætatis saltem sexdecim annorum, si in clericum recipiatur: laicus vero non debet esse infra vigesimum, nec supra trigessimum ibidem. Dicitur autem notanter in *conclusionone ad Novitium*; quia alia ratione

v. g. ut ibidem bene educantur etiam ante annos pubertatis ipsimet impuberes ingredi, et a parentibus offerri possunt juxta dicenda infra.

69 et 70. *II. Status libertatis. III. Usus rationis.* — Requiritur, ut quis sit liber, et non servus, communis ac certa, arg. can. fin. cau. 17. q. 2. et can. *Qui vere*. 12. cau. 16. q. 1. ibi: «Neminem servorum suscipi in monasterium, nisi cum domini proprii licentia.» Idem requirunt Sixtus V. et Clemens VIII. in Bullis n. 72. 82. referendis.

Debet esse rationis bene compos, nam mente captus, aut furiosus recipi nequit, arg. c. *Sicut tenor*. 15. h. t. ubi etiam ratio subjungitur illis verbis: «Cum alienatus non sentiat, et per hoc non valeat consentire.»

71. *IV. Ne sit infamis.* — Requiritur, ut suscipiendus non sit infamis, ita statuere Pontifices Sixtus V. et Clemens VIII. Ratio est, quia infames, de jure sunt irregulares, et repelluntur a statu clericali sæculari, can. *Omnes*. 2. et can. *Infames*. 17. cau. 6. q. 1. ergo multo magis repellendi sunt a statu regulari; cum hic sit perfectior illo, arg. can. 1. cau. 19. q. 1. Ex quo inferitur, lictores, carnifices, histriones, ac similes viles personas recipi in ordinem non posse, eo quod tales, de jure pro infamibus habeantur. L. 2. § *Ait prætor*. ff. *de His, qui notantur infamia*, et l. *Mater*. 10. § fin. ff. *ad L. Juliam. de Adult.* vide Hyacinth. Donatum, tom. II. tr. III. q. 1 et 2; Joan. Andream, Panormitanum in c. *Decorem*. 19. *de Vita et honest. clericor.* Viginti aliæ species infamie enumerantur can. *Infames*. 17. cau. 6. q. 1.

72. *V. Nec obnoxius ratiociniis.* — Requiritur, ne suscipiendus sit obnoxius ratiociniis sive publicis, sive privatis; nisi prius a ratiocinio dignoscatur absolutus. Rursus communis ac certa, textu expresso can. 1. dist. 53. ibi: «Qui ratiociniis publicis sunt obligati, si monasterium petunt, suscipiendi nullo modo sunt, nisi prius a ratiociniis absoluti fuerint,» et constitutione Sixti V. *Cum de omnibus*. apud Cherub. tom. II. constit. 7. dicti Pontificis, et Clementis VIII. *Regularis disciplinæ*. tom. IV. *Constitut.* dicti Pontificis, qui indistincte, ac universaliter prohibere, «ne reddendis ratiociniis obnoxii et obligati recipiantur.» Est autem ratiocinium redditio rationis consurgens ex administratione rei publicæ, vel privatæ. Obligati ad ratiocinia publica sunt officiales administra-

torii rerum ad rem publicam pertinentium, arg. l. *Officiales*. c. *de Episc. et cleric.* Obligati ad ratiocinia privata sunt administratores rerum privatarum, puta, tutores, procuratores, actores executores testamentorum, etc. arg. c. un. *de Obligat. ad ratiocinia*. Rationem dat Sixtus V. quia, si tales susciperentur, «facile cedere posset in religionis opprobrium, in Dei offensam, et scandalum plurimorum:» item quia «lis et molestia ita obnoxii jam est illata, vel timendum est, ne inferatur.»

73. *VI. Aut gravatus aere nimio alieno.* — Non debet esse nimis gravatus aere alieno; talis enim nisi prius solvat, suscipi non potest: ita citatæ constitutiones Sixti V. et Clementis VIII. docentque omnes. Ratio est, quia ingressus ad religionem est tantum consilii, solutio debitorum autem de præcepto, quod ob opus consilii negligi non potest. Quod si debitor est solvendo, et non solvit, sufficientem tamen cautionem reddit creditorem per pignus, aut hypothecam super bona sua immobilia, suscipi potest, Pelliz. tract. II, cap. IV, n. 46; Hyacinth. Donatus loc. cit. q. 13. et communis aliorum. Pariter ab ingressu in religionem impeditur nequit debitor, qui non amplius est solvendo, dummodo in favorem creditoris cedat bonis suis, si quæ habet divus Thomas 2. 2, q. 189. a. 6. ad 3; Miranda, tom. I, q. 17, a. 7; Pelliz. loc. cit. n. 26; Donatus loc. cit. Ratio est, tum quia ad impossibile nemo tenetur, l. *Impossibile*. 145. ff. *de Reg. jur.* tum quia inanis est exactio creditoris, quam inopia debitoris excludit exceptio, cau. 1. 14. q. 6. et l. *Nam is*. ff. *de Dolo*. Limitant quidem, hoc aliqui in casu, quo debitor pollet arte, et viribus, quibus bona acquirere; et per acquisita solvere potest, Donatus loc. cit. Roderiquez, tom. III, q. 10, a. 9. et alii. Verum hæc limitatio probabiliter non est attendenda, eo quod «propter pecuniam persona liberi hominis secundum jura non obligatur, sed solum res, quia persona liberi hominis superat omnem æstimationem pecuniæ,» uti loc. cit. bene observat divus Thomas, et docet cum aliis Pelliz. loc. cit. Illud certum et ab omnibus concessum est, quod debitor debito non solvendo suscipi valeat, si creditor consentiat: quia «scienti et consentienti non fit injuria, neque dolus,» c. *Scienti*. *de Reg. jur.* in 6.

74. *VII. Aut corpore vitiatus, vel infirmus.* — Suscipi non possunt corpore multum vi-

tiati, aut deformes: quales sunt cæci, muti, surdi, deformiter claudi, aut gibbosi, vel alio notabili corporis defectu laborantes. Hyacinth. Donatus loc. cit., q. 26, et alii, arg. toto tit. *de Corpore vitiatis*; cum enim ibidem corpore vitiati repellantur ab ordinibus, et statu clericali sæculari; multo magis arcerentur a statu religioso utpote perfectiore illo. Huc doctores communiter deducunt lepra, morbo caduco, aut gallico affectos; item omnes ita infirmos aut debiles, ut onera religionis portare, aut munera ejus obire non valeant. Pelliz. loc. cit., q. 25; divus Thomas, 2. 2, q. 189, a. 10, et alii. Ratio est, quia «turpis est pars, quæ non congruit suo toti,» quod fieret in simili casu.

75. *VIII. Vel hermaphroditus.* — Suscipi nequit hermaphroditus, id est, qui partim maris, partim feminæ sexum præ se fert. Hyacinth. loc. cit., q. 23. arg. can. 1. dist. 26. Ratio est, tum quia et talis corpore vitiatus est; tum quia aliis scandalum et offendentium præbere possit.

76. *IX. Nequit recipi episcopus sine licentia Papæ.* — Recipi in religionem nequit episcopus sine licentia Papæ. Communis ac certa, arg. c. *Licet quibusdam*. 18. h. t. et c. *Inter corporalia*. 2. *de Translat. episc.* juncto c. *Nisi*. 10. *de Renuntiat.* Ratio est, quia status episcopalis est perfectior statu religioso. Solet autem Papa concedere licentiam, si una ex sequentibus adsit causis, quæ ponuntur in Summario cit. c. 10. *de Renuntiat.* sequentibus versiculis, si videlicet episcopus est

Debilis, ignarus, male conscius, irregularis, quem mala plebs odit, et dans scandala, cedere possit.

77. *X. Nec proles, cujus ope graviter indigent parentes.* — Suscipi in religionem nequit, cujus parentes jam actu sunt, vel ingrediente filio brevi erunt in gravi vel extrema necessitate, supposito, quod in sæculo manens, a tale necessitate eos liberare, vel præcavere possit, ita cum divo Thoma, Miranda, tom. I. q. 17, a. 8; Roderiq. tom. III, q. 13, a. 5; Donat. loc. cit., q. 2, et communis aliorum, arg. can. 1. dist. 30; ibi: «Si qui filii parentum maxime fideles deseruerint occasione Dei cultus, hoc justum esse judicantes, et non potius debitum honorem parentibus reddiderint, ut hoc ipsum in eis venerentur, quod fideles sunt, anathema sit.» Concordat constitutio Cle-

mentis VIII. in Bulla n. 72. citata, ubi § *Demum*. inter alia præcipitur, ut sæculo inquiretur: « an recipendorum parentes ope et subsidio eorum indigentes destituantur. » Ratio est, quia propter opus consilii, quale est ingredi religionem, omitti non potest opus præcepti, quale est, in necessitate præfata succurrere parentibus; *cum non sint facienda mala, ut eveniant bona*, juxta Apostolum ad Rom. III, 8. Unde Christus in simili casu pharisæos contrarium docentes reprehendit *Matth.* xv, 5. illis verbis: *Quicumque dixerit patri, vel matri. Munus quodcumque ex me est, tibi proderit: et non honorificabit patrem suum, et matrem suam*, etc. Dicitur notanter « in gravi necessitate; » quia si modica est, vel timetur parentum necessitas, non tenentur in sæculo manere liberi; prout communis cum divo Thoma, 2. 2. q. 189. a. 6. rationem dante; « quia filii non tenentur ad sustentationem parentum, nisi causa necessitatis gravis. » Pariter religionem intrare possunt, si remanendo in sæculo parentes a gravi necessitate liberare nequeunt; quia tunc cessat ratio obligationis. Rursus non obstante parentum necessitate licite religionem intrant liberi, si parentes inducunt illos ad malum et peccandum: vel si absque horum inductione, ipsimet sine gravi periculo animæ in sæculo remanere non possint. Divus Thomas ubi supra q. 101, a. 4; Miranda, loc. cit.; Donatus, loc. cit. et communis aliorum. Ratio est, quia ordo charitatis exigit, ut quis salutem propriam spiritualem præponat parentum bono temporali. Faciunt huc verba Christi *Luce* xiv, 26: *Si quis non odit patrem suum, et matrem suam, etc. non potest meus esse discipulus*, Item illud *Matth.* viii, 22, et *Luce* ix, 60. ubi Christus reprehendit quemdam nolentem statim sequi intuitu paternæ sepulturæ: *Sinite mortuos, sepelire mortuos suos*.

78. XI. *Quandonam liberi sine consensu parentum possint et debeant ingredi religionem.* — Et ex his patet ad quæstionem, quam alii faciunt, an liceat liberis invitis parentibus religionem ingredi? licet nempe, nisi parentes exinde patiantur gravem necessitatem. Ratio ulterior est: quia ad eligendum statum non est necessarius consensus parentum, claris juribus can. 2, cau. 20, q. 2 et c. *Cum virum*. 12. h. t. ibi: « Tunc enim quia liberum habet propositum in electione propositi, sequi parentum non cogitur vo-

luntatem: » præsertim ubi divina urget vocatio. Nec curandæ sunt lamentationes, aut minæ parentum, sed potius fortiter contemnendæ, juxta consilium divi Hieronymi in *Epist.* 1. ad *Heliod.* « Per calcatum perge patrem, per calcatam perge matrem, ad vexillum crucis evola. Nam summum genus pietatis est, in hac re fuisse crudelem. »

79. *Professio liberorum illicite facta valet.* — Illud etiam cum Roderiquez, tom. III, q. 13, a. 5; Miranda, tom. I, q. 17, a. 8, concl. 4; Navarr. lib. III, consil. de *Regul. consil.* 26; Donato, loc. cit., q. 20; Barbosa, lib. I. *Jur. Eccles. univ.* cap. XLII, n. 20, in fine, et aliis nolandum, quod eisi proles absente propriæ animæ periculo religionem ingrediens, relicto parente in gravi necessitate peccet graviter, professio tamen subsequuta sit valida. Ratio est, quia nullo jure irrita, sed tantum illicita declaratur.

80. *Criminosi recipi nequeunt.* — XII. Recipi nequit criminosus, præsertim qui homicidium, furtum, latrocinium, vel alia similia, aut graviora crimina commisit, aut de iis suspectus existit, uti expresse statuit Sixtus V, in citata Bulla, *Cum de omnibus*, et confirmavit Clemens VIII. in citata Bulla, *Cum ad regularem*.

81. *Quæ de recipiendis jure communi statuta sunt, etiam in statutis nostris generalibus sunt.* — Cuncta, quæ de necessariis qualitatibus recipendorum dicta sunt, etiam in statutis nostris generalibus sunt præscripta, uti videre est cap. II. §. 1. ubi insuper requiritur. I. Ut sint legitime nati. II. Habeant sexdecim saltem annos. III. Sacramento Confirmationis muniti. IV. Latinam linguam perfecte intelligentes. V. Non descendentes, vel originem trahentes usque ad quartam generationem ab Hebræis, Mauris, vel hæreticis. VI. Non banniti, non condemnati. VII. « Singulis ante habitus receptionem protestetur, quod si lepra, morbo gallico, aut caduco, aut alia contagiosa infirmitate laboraverint, et ante professionem id ipsum celaverint, eorum receptio, ac etiam professio nulla conseatur. Protestetur etiam eisdem, quod si aliqua ex supra dictis conditionibus (etiam illis, de quibus a numer. 68.) sibi defuerit, aut inhabiles extiterint, statim expellantur, et ad professionem nullatenus admittentur, quæ protestationes in libro ad hunc usum deputato annotentur, quibus superiores et discreti una cum ipsis propria manu se subscribant. » Ita statuta generalia loc. cit.

82. *Antequam recipiatur novitius, necessaria est indagatio de qualitatibus requisitis. Afferuntur textus ex bulla Sixti V et Clementis VIII ad propositum.* — Quæritur II. An circa qualitates de jure communi, et constitutionibus pontificiis requisitas, necessario debeat fieri indagatio, seu informatio, antequam suscipiatur quis ad religionem? Resp. Affirmative, nisi aliunde jam de aliquibus conditionibus satis, ac notorie constet. Miranda, tom. I, q. 21, a. 2; Hyacinth. Donatus, tom. II, tract. IV, q. 1 et seq.; Pelliz, tom. I, tract. II, cap. III. Roderiquez, et alii. Patetque ex constitutione Sixti V. *Cum de omnibus* apud Cherub. constitut. 71. ejusdem, et Clementis VIII. *Cum ad regularem*. in Bull. Cherub., constitut. 26, dicti Pontificis; ibi: « Quod attinet ad recipendorum formam, ultra diligentem perquisitionem, quæ habenda erit de uniuscujusque natalibus, corporis habitudine, moribus, et vita ante acta, ac præcipue eorum, qui sextum decimum ætatis annum excedent, an criminosi, an ære alieno gravati, vel reddendæ alicujus administrationis rationi obnoxii sint, juxta formam constitutionis Sixti V. et moderationem subsequatarum. Illud superiores sedulo perquirant, ut ad religionem nullus in posterum admittatur, qui et ex honestis parentibus natus non sit, et conditiones sacris canonibus, summorumque Pontificum constitutionibus præscriptas non habeat. » Verba autem constitutionis Sixti V. Pontificis ita sonant:

« Cæterum quoniam sæpe se vitia ingerunt, et se esse virtutes mentiuntur, ac multi doctores post dilapidatam rem familiarem, et contractam ingentem vim æris alieni, aut intersersam alienam pecuniam eorum fidei creditam, ut ratiocinia effugiant; alii post furta, latrocinia, et rapinas, homicidia, aliaque facinorosa perpetrata, etiam banniti, et damnati, seu qui meritas pro suis delictis pœnas meruerunt, non pia intentione, sed ad evitandum legum, et judiciorum severitatem, qui a tuto in sæculo vivere non possent, tunc demum quærent a religione auxilium, quando aliunde non sperant; unde sub habitu, et nomine religiosorum animum religioni inimicum, et inveterata vitia retinent, neque alicui, qui sancta vocatione vocati sunt, patiuntur tranquille divinis observari insistere, in gravem Dei offensam, religionis opprobrium, et scandalum plurimorum; ut his quoque subterfugii, et impuni-

tatis spes omnis tollatur, auctoritate apostolica perpetuo statuimus, juvenes, aut viros adultos majores sexdecim annis, non aliter in religionem recipi posse, nec debere, nisi prius de eorum parentibus, patria, ante acta vita, et moribus diligenter perquiratur, et exacta informatione, et fide digna comperit, et exploratum sit, eos neque aliquorum criminum, qualia sunt homicidia, furta, latrocinia, et alia similia, aut graviora, reos, vel suspectos existere, ut propterea damnati sint, aut ne damnentur, formident, neque ingenti ære alieno supra vires facultatum suarum gravatos, vel reddendis ratiociniis ita obnoxios, ut ex hujusmodi causis, vel molestia jam illata, vel timendum sit, ne inferatur, ipsos non humana aliqua ratione, sed cum devotionis, et pietatis fervore, vitam religiosam sponte, et ex animo elegisse, etc. Omnes autem, ut dictum est, criminosos, vel suspectos, vel æri alieno, vel ratiociniis obligatos, ad religionem perpetuo inhabiles declaramus. »

83. *Pœnæ recipientium inhabiles, aut non servatis constitutionibus pontificiis.* — Porro, quamvis Sixtus V. in eadem Bulla statim subjungat, quod si quis contra tenorem suæ constitutionis susciperetur, tam « susceptio-nem habitus, quam professionem, et exinde secuta ex tunc prout nunc pariter irritamus, et annullamus, viribus et effectu carere decernimus: » sunt verba Pontificis. Nihilominus Bulla quoad hæc verba fuit moderata, et ad terminos Juris communis reducta a Clemente VIII. per Bullam, *In suprema catholica* apud Cherub. tom. III, constit. 83, dicti Pontificis. Cæterum pœnas contra superiores quorumcumque ordinum, qui in admittendis regularibus ad habitum, et professionem « constitutiones pontificias, etiam Sixti V, non servaverint, aut aliter quovis modo contrafecerint, ipsis constitutionibus infictas salvas esse volumus, et statuimus. » Pergit in citata Bulla *In suprema* Clemens VIII. Pœnæ autem in Sixtina constitutione contentæ sunt; quod « quicumque religiosi eorumque superiores, qui aliquas personas ut dictum est inhabiles receperint voce activa et passiva, necnon officiis, gradibus, honoribus, et dignitatibus, quibuscunque per eos obtentis eo ipso in perpetuum privati existant, et ad ea, sicut ad alia quævis in futurum inhabiles sint. »

84. *Informatio et indagatio de qualitatibus jam notis necessaria non est.* — Dicitur autem

notanter in conclusione, « nisi aliunde jam de aliquibus conditionibus satis ac notorie constet; » enimvero de quibus sufficiens habetur notitia, frustranea censetur indagatio, examen, aut informatio; cum hæc ex natura feratur ad rem occultam investigandam. Pelliz., tract. II, cap. III, n. 4, citans Suarez, tom. IV. *de Relig.* tract. X. lib. II, cap. III, n. 3; March. in *exposit. regul.*, cap. II, text. 2, q. 3, concl. 1; Roderiquez, tom. III, q. 54, a. 4; Hyacinth. Donatus, tom. II, tract. IV, q. 8. qui affert pro se decisionem Rotæ.

85. *De nondum cognitis quando, et a quo fieri debeat?* — Quæritur III. Quando, et a quo fieri debeat indagatio de qualitatibus recipiendorum? Resp. I. Debere fieri ante habitus susceptionem, constat ex utraque Bulla tam Sixti V. quam Clementis VIII. nisi induendus juret, sibi nullam ex requisitis qualitatibus deesse; ita enim jurans absque prævia examinatione interim suscipi, et informationem postea, novitiatus tempore, ante professionem tamen, fieri posse, concessit Clemens VIII. apud Donatum loc. cit. tract. IV, q. 4. juxta statuta nostra generalia cap. II, § 4, necessario fieri debet ante receptionem habitus.

86. Resp. II. Licet juxta Bullam Sixti V. dicta informatio fieri debeat, et possit, in solis capitulis generalibus aut provincialibus, ut liquet ex textu; nihilominus ex concessionem Clementis VIII. fieri etiam potest ab aliis religiosis per superiores deputatis. Pelliz. loc. cit. q. 40. patetque ex textu Bullæ. Porro in ordine nostro per statuta generalia, loc. cit. rursus specialiter constituitur, « eam omnino fieri debere in capitulis provincialibus, per provincialem et definidores; vel eodem provinciali et definitorio simul congregatis, si infra annum extra capitulum aliquem recipi contigerit. »

87. *Qualitates recipiendorum in compendio referuntur.* — Cæterum, ut in compendio habeatur, circa quæ de Jure communi, ac Constitutionibus Pontificiis fieri debeat examinatio, ac informatio ante receptionem petentium ad Religionem, ea hic compendiose adducuntur. I. Nomen, accognomen. II. Nempe Patria. III. Parentes. IV. Ætas. V. Status, an liber sit, an servus? VI. An gaudeat sana mente? VII. An non sit infamis? VIII. An non sit obligatus rationi? IX. An non gravatus ære alieno? X. An non corpore vitiat? XI. Qualium morum et vitæ præ-

sertim annon crimosum? An parentes ejus ope indigeant? XII. « Quo spiritu, qua mente, et voluntate id religionis vitæ genus elegerit quem sibi finem proposuerit: num zelo melioris frugis, ac perfectioris vitæ, et ut Deolibenter famulari possit, an potius levitate, vel humano aliquo affectu, aut inordinato animi ducatur? » ut loquitur Clemens VIII. in Bulla *Cum ad regularem*. § *Denum*. et concordat Bulla Sixtina citata. In ordine nostro insuper informatio fieri debet, an sit legitime natus? An catholicus, et de nullo errore suspectus? An perfecte intelligat linguam latinam; An confirmatus? An nunquam hannitus, condemnatus? An originem trahat ex Hebræis, Mauris, aut hæreticis, etc. (ADNOTATIO III.)

88. *Magister novitiorum qualis esse debeat?* — Quæritur III. An, et qualis esse debeat novitiorum magister? Resp. Omnino præfici Novitiis debet aliquis magister, qui juxta constitutionem Clementis VIII. in citata Bulla *Cum ad regularem*. §. *Tam novitiorum magister*, ibi: « Ab iis omnibus officiis, oneribusque vacationem habeat, quæ novitiorum curam et regimen impedire valeant. » Insuper, « Ipse magister sacerdotali ordine sit initiatus, ac in quinto saltem supra trigessimam ætatis anno constitutus, et per decennium a professione emissa in religione persistit, etc. Sitque doctrina, et quantum per superiorum diligentiam, et vires fieri poterit, vitæ etiam anteaclæ exemplo præstans, orationis præterea, et mortificationis operibus addictus, prudentia, charitateque refertus, non sine affabilitate gravis, zelum Dei cum mansuetudine præ se ferens, ab omni cordis, et animi perturbatione, ira præsertim, et indignatione, quæ in se, et erga alios charitatem impedire consueverunt, quam latissime alienus: et talis denique, qui omnibus se ipsum bonorum operum exemplum præbeat, ut ii, qui eorum curæ subsunt, illos non tam metuant, quam reverentur, nec illis unquam detrudere quicquam possint. » Ita Vicarius Christi.

89. *Quomodo educare, et in quibus instruere debeat novitios?* — Quæritur IV. Qualiter eos educare, et in quibus præcipue illos instruere debeat? Respondet iterum ad hoc Clemens VIII. loc. cit. § *Curam adhibeat*. ibi: « Curam adhibeat diligentem, ut novitii omnes in regulari disciplina sedulo exerceantur, agnoscantque præcipue divinæ, qua digni facti sunt, vocationis præstantiam et

excellentiam: quæ vera fit, atque perfecta votorum solemnium, et quam necessaria cujuscunque ordinis constitutionem observantia: modum in oratione tum vocali, tum mentali fructuose persistendi, illicitas passionem, et vitia (ad quæ natura per peccatum labefactata omni tempore prona est, atque proclivis) per sensuum custodiam, et mortificationem cohibendi, austeritatem, jejunia, cilicia, disciplinas, conscientie puritatem, crebram illius discussionem, sacramentorum frequentiam, confessionis præsertim (quæ his saltem in mensibus singulis fiat) per aperitionem quotidianam motum interiorum cordis, et tentationum manifestationem, per exercitium humilitatis circa viliora ministeria, per modestiam in omnibus actionibus, diuturnum silentium, » etc.

90. *Requisita de jure, requiruntur etiam in statutis nostris. Confessio sacramentalis singulis septimanis saltem bis fieri debet in ordine nostro.* — Cuncta hæc in præcedentibus duabus conclusionibus posita etiam in statutis nostris generalibus, cap. II. §. 4. compendiose præscribuntur, ac insuper munus magistri esse dicitur, et magistro præscribitur, « Novitios in viam mandatorum Dei dirigere, doctrinam christianam, regulæ præcepta, et declarationes Nicolai III. et Clementis V. omniaque, ad regularis discipline cognitionem necessaria sunt, accurate docere. » Illud etiam supra constitutionem Clementis VIII, præcipitur, ut non tantum Novitii, sed et omnes patres et Fratres bis ad minimum in quavis septimana confitentur, cap. VII. § 1.

91. *Pœna recusantium officium magistri novitiorum et præmium illud abeuntium ex statutis.* Summa cura adhibenda, ut optimi præficiantur magistri novitiorum. — Tandem pœnæ recusantibus officium magistri novitiorum statuitur, et privilegium pro gerentibus illud decernitur. Et merito, quia summa sane cura cuivis religioni, et media licita adhibenda sunt, ut optime qualificados, et præstantissimos viros pro magistris novitiorum deputet, eo quod a bona educatione novitiorum, et juventutis religiosæ tota fere salus pendeat Religionum, prout doctores communiter advertunt, et quotidiana experientia docet, ut proin haud dubie pessime religioni consulerent, suoque muneri minime satisficientes gravissime peccarent illi superiores, qui in selectu horum negligent, aut perfunctorii existerent, aut obvium

quemvis inexperlem juvenem, aut minus qualificatum senem præficerent, ommissa seria et exacta informatione, num debitas pro officio habeat qualitates.

92. *Novitii per annum integrum debent esse in novitiatu.* — Quæritur V. Quanto tempore debeat receptus in novitiato manere in ordine, ad hoc, ut professionem emittere valeat? Resp. Sufficit, ac requiritur annus integer et completus a susceptione habitus computandus, adeo, ut professio antea facta sit invalida. Caret hodie controversia ob claram dispositionem concilii Tridentini, sess. 23. cap. xv. *de Regul.* ibi: « In quacunque religione tam virorum, quam mulierum professio non fiat ante sextum decimum annum expletum; nec qui minori tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admittatur: professio autem antea facta sit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus regulæ, vel religionis vel ordinis observantiam, aut ad alios quoscunque effectus. » Concordant can. 1. cau. 17. q. 2. ibi: « Canonica institutio interdicit, monachum ante unius anni probationem effici. » et c. *ad Apostolicam*. 16. h. t. ubi etiam ratio habetur, videlicet, quia tempus hoc probationis concessum est partim in favorem novitii, ut experiri valeat religionis austeritatem, regulam, ac vitas institutum: partim in favorem religionis, ut et hæc probare et explorare valeat mores, genium, et habilitatem novitii. Et quamvis cit. c. XVI. h. t. addatur, posse cum consensu utriusque partis, novitii nempe et religionis huic favori renuntiari, et consequenter professionem ante annum expletum valide fieri, tamen huic dispositioni juris derogatum est per concilium Tridentinum, loc. cit. uti communiter advertunt doctores, tum quia apponendo decretum irritans, tacite declaravit, annum integrum esse de forma et substantia; tum etiam, quia annua probatio est ob bonum religionis introducta, juri autem publico pactis privatorum derogari non potest, uti bene advertit Navarrus, lib. III, consil. h. t., consil. 62, n. 12, arg. c. *Si diligenti*. 12. *de Foro competent.* et l. *Ius*. 38. ff. *de Pactis*. Per eandem dispositionem Tridentini derogatum est etiam aliis juribus antiquis, quorum aliqua ad probationem requirebant biennium, can. *Monasteriis*, 6. cau. 19, q. 3. aliqua triennium, can. un. dist. 53, can. *Si quis*. 3, cau. 17, q. 2.